

Bruxelles, 24 noiembrie 2023
(OR. en)

15858/23

RESPR 35
FIN 1233
ECOFIN 1273
FISC 271

NOTĂ

Sursă:	Președinția
Destinatar:	Delegațiile
Subiect:	Raport al președinției privind noile resurse proprii

I. INTRODUCERE

În conformitate cu concluziile Consiliului European din 17-21 iulie 2020¹, Acordul interinstituțional din 16 decembrie 2020 (AII)² prevede că se va acționa în vederea introducerii de noi resurse proprii, care ar trebui să permită obținerea unui quantum care este suficient pentru a acoperi nivelul cheltuielilor totale preconizate pentru rambursarea principalului și a dobânzilor aferente fondurilor împrumutate pentru a fi folosite pentru cheltuielile menționate la articolul 5 alineatul (1) litera (b) din Decizia privind resursele proprii (NextGenerationEU, partea de granturi). AII stabilește, de asemenea, o foaie de parcurs în vederea introducerii de noi resurse proprii și prevede că Consiliul ar trebui să delibereze cu privire la un prim pachet înainte de 1 iulie 2022 (în vederea introducerii acestuia la 1 ianuarie 2023) și cu privire la un al doilea pachet suplimentar de resurse proprii până la 1 iulie 2025 (în vederea introducerii acestuia până la 1 ianuarie 2026).

¹ Doc. EUCO 10/20 (punctele A29, 145-150).

² Acordul interinstituțional din 16 decembrie 2020 dintre Parlamentul European, Consiliul Uniunii Europene și Comisia Europeană privind disciplina bugetară, cooperarea în chestiuni bugetare și buna gestiune financiară, precum și privind noile resurse proprii, inclusiv o foaie de parcurs în vederea introducerii de noi resurse proprii (JO L 433I, 22.12.2020, p. 28).

În acest context, Comisia a prezentat în decembrie 2021 o propunere de modificare a Deciziei privind sistemul de resurse proprii al Uniunii Europene³, care ar include trei noi resurse proprii bazate pe: sistemul UE de comercializare a certificatelor de emisii (ETS), un mecanism de ajustare a carbonului la frontieră (CBAM)⁴ și o contribuție națională la bugetul UE bazată pe partea din profiturile reziduale ale celor mai mari și mai profitabile întreprinderi multinaționale realocată statelor membre⁵.

La 20 iunie 2023, Comisia a prezentat un pachet ajustat pentru următoarea generație de resurse proprii. Pachetul include o nouă modificare a Deciziei privind resursele proprii⁶ (de modificare a propunerii din decembrie 2021) prin introducerea unei noi resurse proprii bazate pe statisticile privind profiturile întreprinderilor (CPOR), precum și ajustări în urma adoptării legislației sectoriale privind CBAM și privind revizuirea ETS.

Pachetul ajustat include, de asemenea, două propuneri privind măsurile de punere în aplicare a sistemului de resurse proprii, în special noi modificări ale Regulamentului privind punerea la dispoziție⁷ și ale propunerilor de măsuri de punere în aplicare⁸ din martie 2022, care au fost, de asemenea, însoțite de un document de lucru al serviciilor Comisiei⁹. Aceste noi propuneri conțin ajustările necesare pentru a reflecta acordul colegiuitorilor în ceea ce privește colectarea CBAM și includ noi dispoziții privind resursa proprie bazată pe statistici. Normele privind resursa proprie bazată pe cota din profiturile realocate (ca urmare a normelor sectoriale privind „pilonul I”) rămân în propunerea de decizie privind resursele proprii și ar urma să intre în vigoare, în conformitate cu propunerea Comisiei, după ce se va aplica Directiva referitoare la acordul global privind realocarea drepturilor de impozitare și după intrarea în vigoare a Convenției multilaterale.

³ Doc. 15260/21.

⁴ De asemenea, Comisia a publicat, la 14 iulie 2021, propuneri legislative privind CBAM și revizuirea ETS. Ambele regulamente au fost adoptate în mai 2023.

⁵ Legislația sectorială a UE cu privire la acest aspect nu este încă stabilită. Se preconizează că, după finalizarea negocierilor privind Convenția multilaterală privind o realocare parțială a drepturilor de impozitare („pilonul I”) în Cadrul incluziv al G20/OCDE privind BEPS, Comisia va prezenta o propunere legislativă care să asigure o punere în aplicare coerentă a convenției respective în UE.

⁶ Doc. 10853/1/23 REV1.

⁷ Doc. 10855/1/23 REV1.

⁸ Doc. 10854/1/23 REV1.

⁹ Doc. 10853/23 ADD1. Documentul de lucru al serviciilor Comisiei evaluează principalele opțiuni de resurse proprii propuse de Parlamentul European, precum și potențialul acestora în calitate de noi resurse proprii pe baza a trei criterii: potențialul de a obține venituri, simplitatea și mobilizarea rapidă a veniturilor.

Prezentul raport prezintă progresele înregistrate în cursul președinției spaniole în domeniul resurselor proprii.

II. SITUATIA ACTUALĂ

Pachetul ajustat pentru următoarea generație de resurse proprii a fost prezentat în cadrul Consiliului (ECOFIN) din 14 iulie, în cadrul căruia delegațiile, în cadrul unei mese rotunde complete, și-au exprimat pozițiile preliminare. Președinția a încheiat discuția dintre miniștri admitând necesitatea de a desfășura lucrări la nivel tehnic și de a analiza cu atenție propunerile, astfel cum s-a menționat de către majoritatea delegațiilor.

Lucrările la nivel tehnic din timpul președinției spaniole s-au axat pe realizarea unui maximum de progrese cu privire la noul pachet de propuneri, prin organizarea a șapte reuniuni (11 și 19 iulie, 11 septembrie, 5 și 13 octombrie, 14 și 23 noiembrie) și încurajarea discuțiilor între statele membre.

În cursul diferitelor discuții tehnice, delegațiile au exprimat cu claritate necesitatea de a dispune de informații adecvate și de estimări exacte ale veniturilor, pe de o parte, precum și de previziuni privind nevoile de rambursare pentru NGEU (principal și dobânzi), pe de altă parte. În plus, unele state membre au subliniat că actualul sistem de resurse proprii este deja capabil să acopere rambursarea pentru NGEU.

Pornind de la întrebările adresate de statele membre, Comisia a oferit informații și răspunsuri la întrebări tehnice concrete, în special cu privire la următoarele aspecte: (i) previziunile revizuite privind noile resurse proprii și veniturile estimate din noile resurse proprii; (ii) costurile de rambursare pentru NGEU și nevoile bugetare care trebuie finanțate din resurse proprii; (iii) previzionarea, punerea la dispoziție și cadrul de control al resursei proprii statistice bazate pe profiturile întreprinderilor; și (iv) acțiuni ulterioare aferente altor întrebări tehnice din partea statelor membre cu privire la alte elemente ale pachetului. Toate aceste elemente au fost discutate în detaliu în cadrul Grupului de lucru pentru resurse proprii.

Întrucât noul pachet de propuneri introduce modificări substanțiale ale sistemului de resurse proprii al Uniunii, majoritatea delegațiilor au solicitat mai mult timp pentru a analiza propunerile înainte de a fi pregătite să își exprime pozițiile finale. În plus, contribuțiile preliminare primite din partea delegațiilor au avut drept rezultat un scepticism generalizat cu privire la noul pachet ajustat, în special în ceea ce privește noua resursă proprie statistică bazată pe profiturile întreprinderilor. Mai precis, mai multe delegații nu văd valoarea adăugată a unei astfel de noi resurse proprii, în principal din cauza asemănărilor sale cu resursa proprie bazată pe VNB, și anume faptul că nu constituie „fonduri noi” și nu reechilibrează pachetul anterior cu ETS și CBAM.

Unele state membre și-au reiterat, de asemenea, angajamentul de a respecta foaia de parcurs a AII în vederea introducerii de noi resurse proprii. În acest context, unele delegații și-au exprimat disponibilitatea de a avansa în lucrările cu privire la pachetul ajustat înainte de sfârșitul anului 2023. Alte delegații ar prefera posibila introducere a unor noi resurse proprii în contextul următorului cadru financiar multianual.

Pentru a încadra discuțiile și a primi orientări pentru lucrările viitoare, președinția spaniolă a pregătit o „notă tematică” sau un chestionar care conține întrebări tehnice și aspecte legate de pachetul ajustat, la care statele membre au răspuns verbal în cadrul Grupului de lucru pentru resurse proprii din 13 octombrie. La fel ca în cadrul reuniunilor anterioare, cele mai multe delegații și-au exprimat scepticismul generalizat cu privire la propunerile referitoare la noile resurse proprii și doar câteva au fost pregătite să avanseze în lucrările privind pachetul ajustat înainte de sfârșitul anului 2023. Majoritatea delegațiilor au evaluat, de asemenea, în mod pozitiv posibila introducere a contribuțiilor bazate pe încasările CBAM ca noi resurse proprii, pe când altele au fost deschise la discuții suplimentare cu privire la parametrii ETS și la acele noi resurse proprii care reprezintă „fonduri noi” reale (de exemplu, ETS2).

În contextul acestor propuneri și al deliberărilor aferente, Curtea de Conturi Europeană a prezentat, în cadrul reuniunii Grupului de lucru pentru resurse proprii din 14 noiembrie 2023, avizul său nr. 3/2023 referitor la propunerea modificată a Comisiei de regulament privind punerea la dispoziție. Curtea a răspuns, de asemenea, întrebărilor și cererilor de informații adresate de delegații. Ca și în alte reuniuni ale Grupului de lucru pentru resurse proprii, delegațiile au profitat de această ocazie pentru a reitera necesitatea de a consolida diferitele modalități de punere la dispoziție existente într-un singur act legislativ. În acest sens, Comisia a afirmat că acest exercițiu important ar trebui realizat într-un mod cuprinzător, eficient și solid din punct de vedere juridic și fără sarcini inutile pentru administrațiile naționale, la momentul potrivit.

Al doilea pachet de noi resurse proprii

Conform foii de parcurs a AII, un al doilea pachet de resurse proprii urmează să fie propus până în iunie 2024. Consiliul urmează să delibereze până la 1 iulie 2025 în vederea introducerii acestui al doilea pachet până la 1 ianuarie 2026.

În decembrie 2021, Comisia a anunțat că va prezenta o propunere privind un al doilea pachet de noi resurse proprii până la sfârșitul anului 2023¹⁰. Pentru a accelera negocierile, o astfel de propunere a fost înaintată în iunie 2023 sub forma unui pachet ajustat pentru următoarea generație de resurse proprii¹¹.

III. CONCLUZIE

Din perspectiva Acordului interinstituțional și a lucrărilor desfășurate până în prezent în perioada iulie-decembrie 2023 cu privire la diversele propuneri publicate de Comisie, statele membre sunt invitate să ia act de progresele înregistrate în cursul președinției spaniole.

¹⁰ Doc. 15259/21.

¹¹ Doc. 10852/23.